

E136

Busslommer Volsdalen/Color Line
Utførelsesfase

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljøplan (SHA-plan)

Mime: 26/246746

Revisjons-Nr.	Endring/oppdatering:	Utført av navn/dato
A	Oppdaterte datoer før kontraktsinnbydelse	KR/1.9.2026

Alle versjoner sendes til prosjektleder for godkjenning i Mime.

Innhold

1.0	Distribusjon og lagring av SHA-plan	3
2.0	Innledning.....	4
2.1	Mål.....	4
3.0	Organisasjon.....	5
3.1	Byggherrens organisasjon.....	5
3.2	Entreprenør og hovedbedrift med samordningsansvar <navn>	5
3.4	Prosjekterende.....	6
4.0	Organisasjonskart	7
5.0	Fremdriftsplan	8
5.1	Byggherrens fremdriftsplan	8
5.2	Byggherrens vurderingskriterier for fastsettelse av byggetid	8
5.3	Entreprenørens fremdriftsplan	8
6.0	Byggherrens risikovurdering	9
7.0	Endring og oppdatering av SHA-plan	13
7.1	Endringslogg	13
8.0	Varslingsplan.....	14

1.0 Distribusjon og lagring av SHA-plan

SHA-plan skal lagres i MIME og distribueres på felles digitale plattform.

Byggherren har ansvar for ajourføring, komplettering og distribusjon av SHA-plan. Alle involverte parter har plikt til å melde fra om forhold som ikke er i overensstemmelse med planen, eller som bør behandles og innlemmes i planen.

Distribusjonsliste	
Navn	Firma/avdeling
Ove Nesje	SVV/Utbyggingsområde midt/Avdelingsdirektør
Ole Kristian Birkeland	SVV/Utbyggingsområde midt/Prosjektleder
Kåre Rolandsen	SVV/Utbyggingsområde midt/Prosjekteringsleder
Børge Halrynjo Enge	SVV/Utbyggingsområde midt/Byggeleder
Åsa Lindblom	SVV/Utbyggingsområde midt/HMS rådgiver
	SVV/Utbyggingsområde midt/kontrollingeniør
	SVV/Utbyggingsområde midt/kontrollingeniør

2.0 Innledning

Entreprisested E136 – Busslommer ved Color Line stadion:

På E136 ved Color Line Stadion, skal det etableres nye busslommer på begge sider av vegen. i området rundt Color Line Stadion. Eksisterende gang- og sykkelbro kobler de to busstoppene sammen. Tiltaket er en del av arbeidet med å forbedre kollektivtilbudet på en av byens mest trafikkerte gjennomfartsårer. Prosjektet skal bidra til et mer effektivt og trygt kollektivpunkt i et område med både idrettsaktivitet og høy trafikk tetthet.

2.1 Mål

Byggherrestrategien setter krav til at HMS settes høyere enn kvalitet, framdrift og økonomi. Statens vegvesen har som arbeidsgiver og byggherre det mål at all virksomhet i etaten skal gjennomføres uten at mennesker, materiell og miljø påføres skade. For denne kontrakten er det satt følgende mål:

- H1-verdi (Fraværsskade frekvens): 0
- H2-verdi (Personskade frekvens): 0
- F-verdi (Fravær frekvens): 0
- N-verdi (Nestenulykke frekvens): >1500
- M-verdi (Miljønestenulykke frekvens): >350

Andre prosjektmål:

Byggherre skal prioritere å delta i alle vernerunder

I løpet av prosjektet skal det gjennomføres >4 SJA

3.0 Organisasjon

Statens vegvesen er byggherre på riks- og europaveier. Byggherren har ansvaret for at Byggherreforskriftens krav blir etterlevd, uansett entrepriserforhold.

Kvalitetssystemet beskriver oppgaver og fullmakter for SHA-koordinator i prosjektering og utførelse, og det er derfor ikke krav om skriftlig avtale for interne som innehar denne rollen.

3.1 Byggherrens organisasjon

Statens Vegvesen er byggherre på riks- og europaveg.

	Navn
Prosjekteier	Ove Nesje
Prosjektleder	Ole Kristian Birkeland
Byggeleder	Børge Halrynjo Enge
SHA-koordinator prosjektering (KP)	Kåre Rolandsen
SHA-koordinator utførelse (KU)	Børge Halrynjo Enge
Følgende personer har utarbeidet tilbudsgrunnlagets risikovurdering inkludert restrisikorapport fra tidligere faser	Børge Halrynjo Enge, Åsa Lindblom, Kåre Rolandsen

3.2 Entreprenør og hovedbedrift med samordningsansvar <navn>

	Navn/firma
Prosjektleder	
Anleggsleder(e)	
Leder for samordning	
Verneombud	
Andre entreprenører/virksomheter tilknyttet kontrakten (underentreprenører): Se HMSREG eller ELRAPP <kontrakten> /oversiktslister/RF 504-skjema	

Andre aktører som skal utføre arbeid på/ved anleggsområde i prosjektet, og må samordnes:
(sideentreprenører, andre byggherrer som f.eks teleoperatører, kraftselskaper, kommuner osv.)

Virksomhet	Kontaktperson

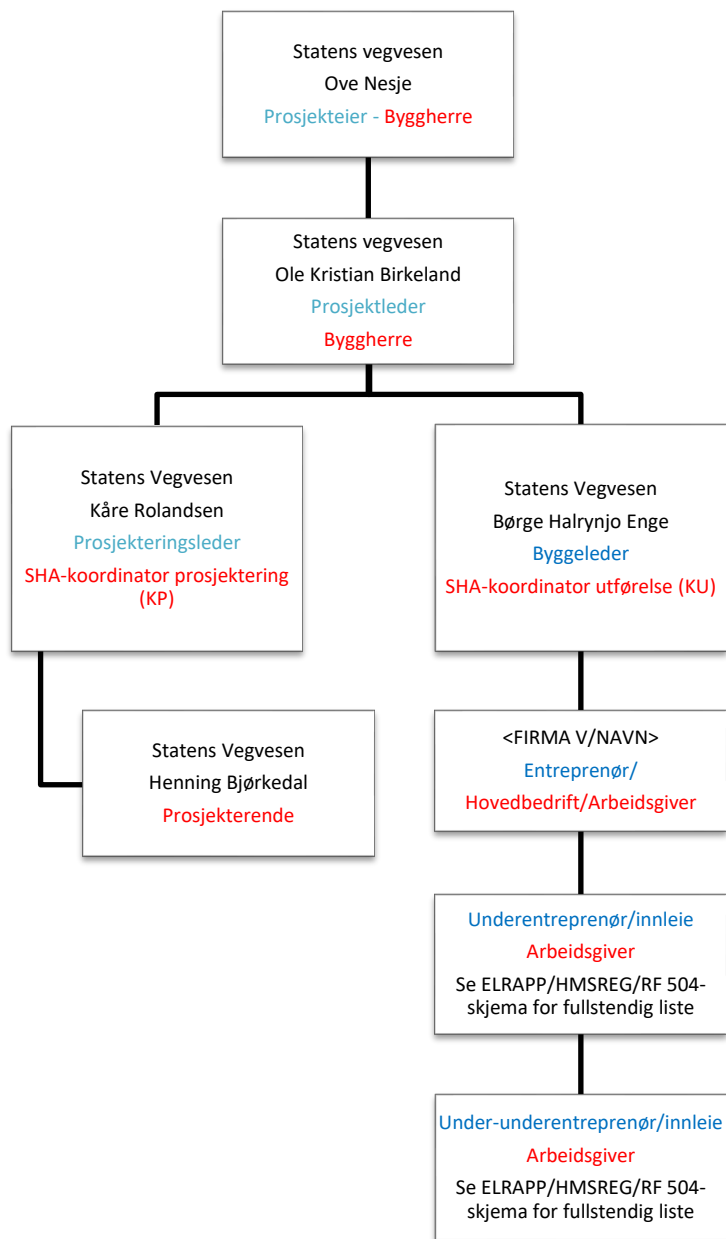
Tilgrensende arbeider kan ha behov for koordinering og samordning. Dette kan innebære tilgrensende arbeid koordineres gjennom koordineringsmøter, entreprenørens fremdriftsplan, koordinerte risikovurderinger, beredskapsplaner med mer.

3.4 *Prosjekterende*

Byggherrens prosjekterende:	
Virksomhet:	Kontaktperson:
Statens Vegvesen	Henning Bjørkedal
Rambøll Elektro	Eivind Stølen

4.0 Organisasjonskart

Utførelsesentreprise-

Rød tekst: Rolle iht byggherreforskriften/arbeidsmiljøloven.

Blå tekst: Entrepriseforhold

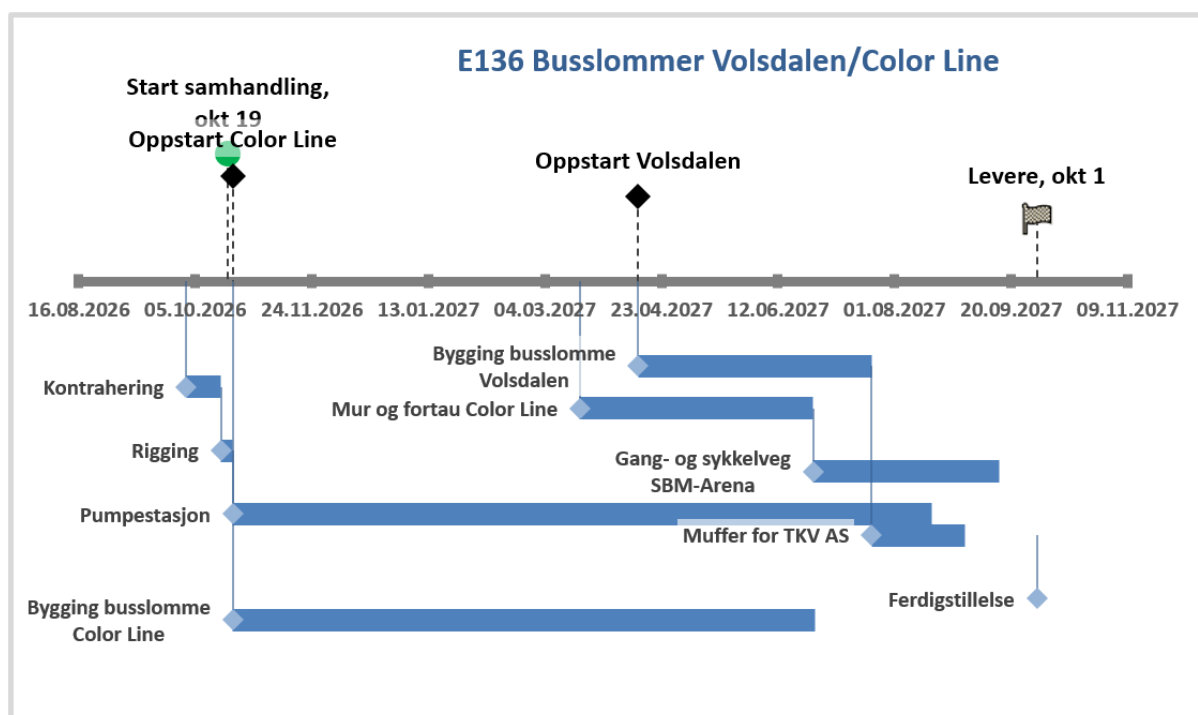
Sort tekst: Navn på firma eller person

5.0 Fremdriftsplan

Det er krav i byggherreforskriftens § 8 bokstav b at det foreligger en fremdriftsplan.

5.1 Byggherrens fremdriftsplan

Beskrivelse	Dato/tid
Kontraktsinngåelse	20. okt 2026
Samhandling	U44 - 2026
Byggestart	U45 - 2026
Ferdigstillelse	1. okt. - 2027

Se kontrakten for oppdaterte frister.

5.2 Byggherrens vurderingskriterier for fastsettelse av byggetid

Erfaring fra lignende prosjekt og hensyn til asfaltproduksjon på vinterhalvåret.

Leveringstid på VA-deler.

Se vedlagt detaljert fremdriftsplan.

5.3 Entreprenørens fremdriftsplan

Sett inn lenke til fremdriftsplan eller hvor denne finnes

6.0 Byggherrens risikovurdering

SHA-plan

Busslommer Volsdalen/Color Line

Revisjonsdato:

1.9.26

Side 9 av 15

3 DOKUMENTASJON OG TILTAK:							
PROSJEKT BESKRIVELSE:							
PROSJEKT:	E136 Color Line Stadion	FORMÅL:	Utarbeide risikovurdering for busslommer ved Color Line Stadion				
STED:	Ålesund	PROSJEKTINFO:	Massetransport langs offentlig veg med høy trafikkmengde. Anleggsarbeid tett inntil veg med høy trafikkmengde. Gravearbeid inntil eksisterende infrastruktur i grunn.				
DATO:	27.02.2026	GRUNNLAG:	Prosjektgjennomgang av involverte byggeleder, planleggingsledere og prosjektleder.				
UTARBEIDET AV :	Børge Halrynjo Enge						
PRIORITETSLISTE	BESKRIVELSE	R=KxS	SPESIFIKKE RISIKOREDUSERENDE TILTAK	ANSVAR	FRIST	OK / dato?	Byggherrens kontrollplan
1.1 Arbeid på/ved trafikkert vei - Påkjørsel av arbeidere	Konflikt menneske/maskin	150	Belysning, rekkverk og overdel og bukse i verneklasse 3/2	E	Før oppstart og løpende		
6.1 Opplasting og massetransport - Påkjørsel av arbeidere	Konflikt menneske/maskin	150	Hjelpemann, utarbeide prosedyre for kontroll av kjøretøy og lass og overdel og bukse i verneklasse 3/2	E	Før oppstart og løpende		
6.2 Opplasting og massetransport - Myke trafikanter	Konflikt menneske/maskin	150	Hjelpemann, utarbeide prosedyre for kontroll av kjøretøy og lass, hindre uvedkommende på anleggsområdet og 2m byggeplassgjerd og port	E	Før oppstart og løpende		
1.7 Arbeid på/ved trafikkert vei - Klemfare	Konflikt menneske/maskin	75	Sikre arbeidsområde, belysning, etablere gode kommunikasjonsrutiner	E	Før oppstart og løpende		
4.10 Arbeid i grøfter - Strømgjennomgang	Graving inntil spenningsatt kabel	75	Nøyaktig kabelpåvisning, følge intern prosedyre	E	Før oppstart og løpende		
5.7 Varelevering - Klemfare	Konflikt menneske/maskin, generell klemfare ved lasting/lossing	75	Plan for varemottak, tilrettelegging mottakskontroll, belysning,	E	Før oppstart og løpende		
7.14 Boring og bergsprenging - Utilsiktet detonasjon	Detonasjon av forsagere og gjenstående sprengstoff etter sprenging	75	Oppstartsmøte med grundig gjennomgang av sprengningsplaner, kontroll etter sprenging, utarbeide interne prosedyrer, kontraktskrav sikkerhetsglass	BH	Før oppstart og løpende		
8.14 Rensk, pigging og sikring - Utilsiktet detonasjon	Detonasjon av forsagere og gjenstående sprengstoff etter sprenging	75	Oppstartsmøte med grundig gjennomgang av sprengningsplaner. Kontraktskrav om elektroniske tennere, dekking, sikkerhetsområde	E	Før oppstart og løpende		
1.9 Arbeid på/ved trafikkert vei - Kollisjon	Konflikt anleggsmaskin/biler på vei	50	Utarbeide interne prosedyrer, ryggekamera/ryggelarm, hastighetsbegrensing, hjelpemann, belysning	E	Før oppstart og løpende		
2.7 Arbeid på og ved parkeringsplass - Klemfare	Konflikt menneske/maskin	50	Utarbeide interne prosedyrer, ryggekamera/ryggelarm, hjelpemann, belysning	E	Før oppstart og løpende		
3.1 Gravearbeid - Påkjørsel av arbeidere	Konflikt menneske/maskin	50	Belysning, utarbeide intern prosedyre, sikre arbeidsområdet	E	Før oppstart og løpende		
3.7 Gravearbeid - Klemfare	Konflikt menneske/maskin	50	Sikre arbeidsområde, belysning, etablere gode kommunikasjonsrutiner	E	Før oppstart og løpende		
4.5 Arbeid i grøfter - Ras	Kollaps av grøftesider	50	Opparbeide sikre grøftesider, bruke grøftekasse ved behov	E	Før oppstart og løpende		
4.7 Arbeid i grøfter - Klemfare	Kollaps av grøftesider, konflikt menneske/maskin	50	Opparbeide sikre grøftesider, bruke grøftekasse ved behov	E	Før oppstart og løpende		
5.2 Varelevering - Myke trafikanter	Konflikt menneske/maskin	50	Sikre arbeidsområde, hjelpemann	E	Før oppstart og løpende		
5.4 Varelevering - Nedfall	Fallende last/gjenstand	50	Anhuker ved bruk av kran, bruk av godkjent løfteutstyr, sikre arbeidsområdet	E	Før oppstart og løpende		
5.8 Varelevering - Fall til lavere nivå	Fall fra lastebil / tilsv. ved levering	50	Anhuker ved bruk av kran, bruk av godkjent løfteutstyr, sikre arbeidsområdet	E	Før oppstart og løpende		
6.7 Opplasting og massetransport - Klemfare	Konflikt menneske/maskin	50	Opparbeide sikre grøftesider, bruke grøftekasse ved behov, 2m byggegjerde	E	Løpende		
9.8 Arbeid i høyden - Fall til lavere nivå	Fall fra høyere nivå	50	Godkjent utstyr for arbeide i høyden	E	Løpende		
10.10 Arbeid med spenningsatte elektriske installasjoner - Strømgjennomgang	Arbeid inntill spenningsatt utstyr/kabler	50	Utarbeide intern prosedyre, kontroll av utstyr	E	Før oppstart og løpende		

11.3 Betongarbeid - Fare for stein-/betongsprut	Sprut fra slange, støping	50	Vernebriller, sikring av slanger	E	Før oppstart og løpende		
11.4 Betongarbeid - Nedfall	Fallende last/gjenstand	50	Anhuker ved bruk av kran, bruk av godkjent løfteutstyr, sikre arbeidsområdet	E	Løpende		
7.13 Boring og bergsprenging - Støv / forurensing	Støv fra boring og sprenging	30	Støvdempende tiltak (for eksempel vanning, salt)	E	Før oppstart og løpende		
12.13 Kantstein og gartnerarbeid - Støv / forurensing	Fare ved bearbeiding av stein	30	Støvdempende tiltak, vernebriller og støvmaske	E	Før oppstart og løpende		
2.2 Arbeid på og ved parkeringsplass - Myke trafikanter	Konflikt menneske/maskin	25	Utarbeide spesifikke/tydelige arbeidsvarslingsplaner	E	Før oppstart og løpende		
2.9 Arbeid på og ved parkeringsplass - Kollisjon	Konflikt anleggsmaskin/biler på vei	25	Utarbeide interne prosedyrer, ryggekamera/ryggelarm, hjelpemann, belysning, avgrense anleggsområdet med 2m byggegjerder	E	Før oppstart og løpende		
4.17 Arbeid i grøfter - Drukning	Vannfylte grøfter	25	Tilgjengelig pumpe og lenseutstyr eventuelt inngjerding. Rutiner for ettersyn	E	Før oppstart og løpende		
7.2 Boring og bergsprenging - Myke trafikanter	Myke trafikanter i sikkerhetssone. Manglende posting	25	Hjelpemann, utarbeide prosedyre for boring og sprenging, hindre uvedkommende på anleggsområdet	E	Før oppstart og løpende		
1.11 Arbeid på/ved trafikkert vei - Brann	Brann i maskiner	20	Oppfølging og kontroll jevnlig av vedlikeholdsrutiner. Tilgang på slukkemateriell	E	Løpende		
2.11 Arbeid på og ved parkeringsplass - Brann	Brann i maskiner	20	Oppfølging og kontroll jevnlig av vedlikeholdsrutiner. Tilgang på slukkemateriell	E	Løpende		
5.1 Varelevering - Påkjørsel av arbeidere	Konflikt menneske/maskin	20	Tilrettelagt område for varemottak. Utarbeide interne prosedyrer, ryggekamera/ryggelarm, hjelpemann, belysning. Vurdere sti fra turområdet	E	Før oppstart og løpende		
10.11 Arbeid med spenningsatte elektriske installasjoner - Brann	Elektriske anlegg/utstyr tar fyr	20	Oppfølging og kontroll jevnlig av vedlikeholdsrutiner	E	Løpende		
11.7 Betongarbeid - Klemfare	Klemfare i forbindelse med armering, forskaling	20	Utarbeide interne prosedyrer	E	Før oppstart og løpende		
12.1 Kantstein og gartnerarbeid - Påkjørsel av arbeidere	Konflikt menneske/maskin	20	Utarbeide interne prosedyrer, ryggekamera/ryggelarm, hjelpemann, belysning, avgrense anleggsområdet med 2m byggegjerder	E	Før oppstart og løpende		
3.6 Gravearbeid - Velting av maskiner	Velting i forbindelse med graving	15	Tippmaskin, sikre arbeidsområde	E	Før oppstart og løpende		
3.15 Gravearbeid - Sprut og væske under trykk	Sprut fra hydraulikkslange	15	Vernebriller	E	Før oppstart og løpende		
6.4 Opplasting og massetransport - Nedfall	Masser kan falle ned under kjøring	15	Tippmaskin, sikre arbeidsområde	E	Før oppstart og løpende		
6.6 Opplasting og massetransport - Velting av maskiner	Velting i forbindelse med tipping	15	Tippmaskin, sikre arbeidsområde	E	Før oppstart og løpende		
7.15 Boring og bergsprenging - Sprut og væske under trykk	Sprut fra hydraulikkslange	15	Vernebriller	E	Før oppstart og løpende		
7.16 Boring og bergsprenging - Støy	Støy fra boring	15	Hørselvern	E	Før oppstart og løpende		
8.15 Rensk, pigging og sikring - Sprut og væske under trykk	Sprut fra hydraulikkslange	15	Vernebriller	E	Før oppstart og løpende		
8.16 Rensk, pigging og sikring - Støy	Støy fra pigging	15	Hørselvern	E	Før oppstart og løpende		
7.3 Boring og bergsprenging - Fare for stein-/betongsprut	Utsiktet sprut fra boring-/sprengingsarbeid	10	Oppstartmøte med grundig gjennomgang av sprengningsplaner. Kontraktskrav om elektroniske tennere, dekking, sikkerhetsområde	BH	Før oppstart og løpende		

7.0 Endring og oppdatering av SHA-plan

Følgende endringer medfører oppdatering i SHA-plan:

- Endringer i byggherres og entreprenørens organisasjon
- Endringer i fremdriftsplanen som har betydning for sikkerheten
- Nye risikoforhold som krever spesielle tiltak

Rutiner for behandling av endringer og oppdateringer:

De ulike aktørene i entreprisen har et ansvar for straks å melde fra til byggherren om endringer som påvirker SHA.

Beslutning om nødvendig tiltak tas av byggherren v/prosjektleder/byggeleder i samråd med SHA-koordinator og anleggsleder eller tilsvarende hos de utførende, samt prosjekterende der det er behov.

Endringer referatføres i byggemøte, oppdateres i SHA-planen og distribueres iht liste i pkt 1 og i endringslogg pkt. 7.1

Byggherren skal sørge for at arbeidsgivere og enmannsbedrifter gjøres kjent med planen og får informasjon når det skjer endringer i planen.

7.1 Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Årsak	Utført av

8.0 Varslingsplan

- Varslingsplanen må tilpasses det enkelte prosjekt. Røde bokser skal ikke fjernes.
- Varslingsplanen gjelder for alle varslingspliktige hendelser som inntreffer i forbindelse med arbeid langs veg (skader, nestenulykker og farlige forhold).
- Varslingsplanen må henges opp på naturlige plasser, som HMS-tavler og prosjektkontor.

Nødetatene

Nødetatene skal alltid varsles når det har oppstått alvorlig skade, eller hvor den er akutt fare for alvorlig skade på person, materiell eller miljø.

Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet skal alltid varsles når det inntreffer uønskede hendelser som er varslingspliktige hit. Dette vil ofte omfatte tilfeller hvor det har oppstått alvorlige personskader/dødsfall som følge av arbeid, samt ved alvorlig hendelse knyttet til bergarbeid. Hendelsene rapporteres gjennom arbeidstilsynets egne varslings-/rapporteringskanaler. Arbeidstilsynet skal alltid varsles ved alvorlige faresituasjoner ved bergarbeid.

<https://www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/melde-ulykke/>

Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB)

DSB skal alltid varsles når det inntreffer uønskede hendelser som er varslingspliktige hit. Dette vil ofte være hendelser som kommer inn under kategoriene brann, eksplosiver, elektrisitet, farlige produkter/stoffer, transport av farlig gods, samt elulykker og strømskade. Hendelsene rapporteres gjennom direktoratets egne varslings-/rapporteringskanaler.

<https://www.dsb.no/>

www.dsb.no/skjema/

Statsforvalteren

Statsforvalteren skal alltid varsles når det inntreffer uønskede hendelser som er varslingspliktige hit. Dette vil ofte være hendelser som er relatert til ytre miljø og klima. Hendelsene rapporteres gjennom statsforvalternes egne varslings-/rapporteringskanaler. Hendelsene rapporteres til statsforvalteren i det fylket hvor hendelsen inntraff.

Varsling i byggherreorganisasjonen (varsling i linjen)

Byggherreorganisasjonen skal alltid varsles når det inntreffer en uønsket hendelse som er varslingspliktig til et tilsynsorgan. Varsling i byggherreorganisasjonen skal primært utføres telefonisk (muntlig). Dersom kontakt ikke oppnås kan alternativ varsling benyttes, for eksempel SMS-melding osv. Varsler må alltid varsle neste person i varslingslinjen dersom telefonisk (muntlig) kontakt ikke oppnås.

Varsling i byggherreorganisasjonen (varsling via VTS)

VTS skal varsles ved alvorlige ulykker. I varslingsplan er det laget to varslingslinjer til VTS. Primært skal den som oppdager hendelsen informere VTS. Byggeleder må sikre at VTS er varslet.

Oppfølging av K4-K5 hendelser

Byggherre skal følge «Prosedyre for oppfølging av K4-K5 hendelser».

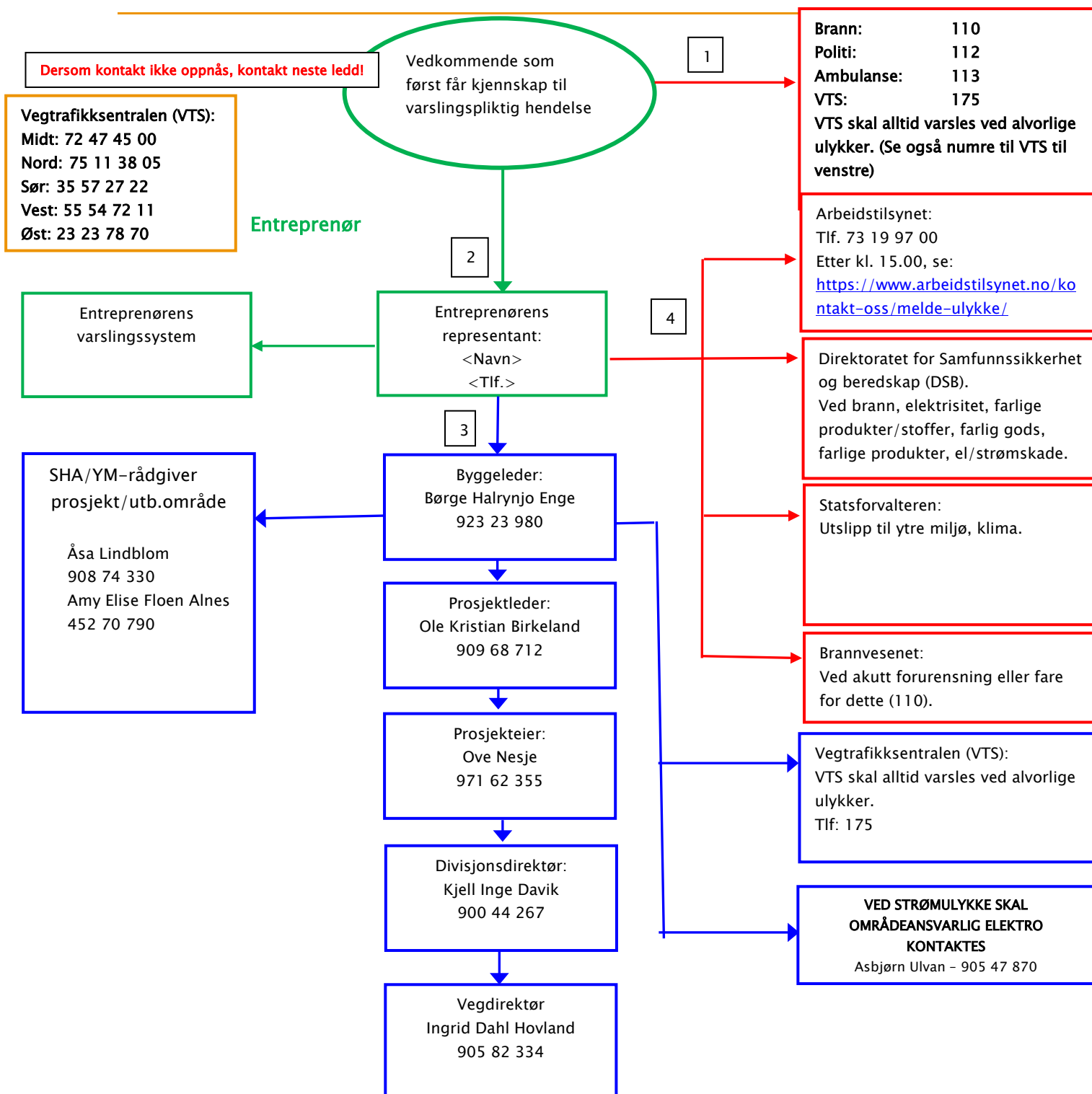
Strømulykker:

Ved strømulykke skal følgende skjema benyttes til DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap):

<https://www.dsb.no/lover/elektriske-anlegg-og-elektrisk-utstyr/artikler/elulykker-og-stromskader/>

Alvorlige strømulykker skal i tillegg meldes per telefon til DSB på 33 41 25 00 (sentralbord) eller til DSB vakt på telefon 482 12 000

Varslingsplan SHA/YM – Utbygging

Heltrukket rød linje: Varslingslinje til redningstjeneste, VTS og tilsynsmyndigheter.

Heltrukket grønn linje: Varslingslinje til entreprenør egen organisasjon og byggeleder.

Heltrukket blå linje: Varslingslinje i byggherreorganisasjonen.